
Memoriaal Prins Karel

Van het middeleeuwse vissersdorp Walraversijde bleef in de negentiende eeuw enkel nog een klein gehucht bekend onder de naam Raversijde over : enkele woningen van strandvissers of tuiniers ; een uitverkoren doel voor een zondagmiddagwandeling vanuit Oostende.

Na 1900 werd in Raversijde in de richting van Oostende, net als op zoveel plaatsen langs de kust, geprobeerd een nieuwe badplaats uit te bouwen.

Ook koning Leopold II, die dikwijls in Oostende verbleef, leerde Raversijde kennen. Begin deze eeuw kocht hij er enkele percelen grond tussen de duinen en de Nieuwpoortsesteenweg. Op deze gronden en in een aangrenzend stuk duinen dat door de staat aan de Koning in huur werd gegeven, bouwde hij een klein domein uit. Hij liet er enkele chalets in Scandinavische art nouveau en stallingen optrekken. In het park kwam er een experimentele boom- en plantenkwekerij.

Het geheel werd in 1908 eigendom van de Koninklijke Schenking.

Na de dood van koning Leopold II maakt koning Albert I, eveneens gebruik van het Koninklijk Domein Raversijde.

Hij maakt zelfs een aanvang met de uitbreiding van het buiten en ontvangt er samen met koningin Elisabeth gasten.

De Eerste Wereldoorlog betekent echter de vernietiging van dit prachtige geheel: de chalets worden vernield, de duinen omgewoeld voor de uitbouw van de Duitse kustbatterij Aachen en de rest gaat ten onder aan verwaarlozing. Na de oorlog stelt Albert I vast dat de schade onherstelbaar is en hij verliest zijn interesse voor Raversijde.

Vanaf 1930 toont prins Karel, de jongste zoon van de Koning en de latere Regent van België, echter interesse voor het domein: hij begint het zelfs opnieuw uit te breiden. Baron Goffinet, een vriend van de prins en ere-intendant van de Civiele Lijst van de Koning, koopt eveneens aanpalende gronden. In kleine woningen op de aangekochte gronden richten de prins en de baron er elk hun klein buitenverblijf in en de omgeving wordt opnieuw aangelegd.

Na de dood van koning Albert I in 1934 wordt prins Karel eigenaar van het domein van zijn vader.

De Duitsers palmen tijdens de Tweede Wereldoorlog echter opnieuw Raversijde in. In de loop van de oorlog zullen de werken voor de bouw van de 'Atlantikwall' de duinen nogmaals omwoelen. Kort na de oorlog overlijdt baron Goffinet en koopt de Koninklijke Schenking zijn gronden (de Schenking is dan nog steeds eigenaar van het deel dat vroeger het bezit was van Leopold II).

Karel toont na de oorlog opnieuw interesse voor het domein en breidt het verder uit. Op het einde van het regentschap wordt hij zelfs eigenaar van het geheel door een ruil met de Koninklijke Schenking. Hij laat de gebouwen die door de bezetter achtergelaten werden opknappen en kiest de vroegere woning van zijn vriend als zijn verblijf. Het zal zijn hele verdere leven een toevluchtsoord blijven.

Dit verblijf kan vandaag bezocht worden en maakt deel uit van het Memoriaal Prins Karel dat door de provincie West-Vlaanderen werd ingericht. In de vroegere Duitse kantine die door Karel onherkenbaar werd verbouwd, is er een biografische tentoonstelling over de prins en momenteel een tijdelijke tentoonstelling over het eindoffensief van de Eerste Wereldoorlog met veel foto's van de hand van koningin Elisabeth, de moeder van de prins.

Archeologische site Walraversijde

Sedert 1992 worden de resten van Walraversijde blootgelegd. Dit middeleeuwse vissersdorp was gelegen op het kusteiland Testerep dat zich uitstreckte van Westende tot Oostende. In de 14de - 15de eeuw had dit kusteiland zwaar te lijden van talrijke stormvloed. Heel wat stukken land verdwenen in zee samen met de erop gelegen nederzettingen.

In het begin van de 15de eeuw werd de Graaf Jansdijk aangelegd, in feite een versterking en verhoging van bestaande dijken die tot een aaneengesloten geheel werden omgevormd. Walraversijde ontwikkelde zich achter deze dijk maar werd zwaar op de proef gesteld in de vroege 17de eeuw doordat de troepen van aartshertog

Albrecht het dorp gebruikten als legerkamp tijdens het beleg van Oostende. Latere pogingen om het dorp zijn vroegere vitaliteit te doen herwinnen, mislukten.

Parallel met de opgravingen, uitgevoerd door het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium van de Vlaamse Gemeenschap in samenwerking met het provinciebestuur van West-Vlaanderen, wordt momenteel een project opgezet om tegen het jaar 2000 de archeologische site op een interactief-didactische manier te integreren in het toeristische aanbod van het Domein Raversijde dat door de Provincie wordt uitgebouwd.

Op dit ogenblik loopt er in de 'Villa Goffinet' binnen het Memoriaal Prins Karel een tijdelijke tentoonstelling over de resultaten van de opgravingen tot nu toe: 'Walraversijde anno 1465'. Een eerste luik verschaft de geactualiseerde stand van zaken met de nieuwe inzichten en heel wat nieuw beeldmateriaal. Een tweede gedeelte is voorgesteld onder de vorm van een kalender, een beetje in de stijl van 'Les très riches heures du Duc de Berry'. Ook een deel van de site is op de Open Monumentendagen te bezichtigen en men kan er de nodige deskundige uitleg krijgen.